

Den 29. maj 2001

Naturgasforsyning og Energisbesparelser

Aftale mellem

Regeringen, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Centrum-Demokraterne og Kristeligt Folkeparti.

I forlængelse af reformopfølgningssaftalen af 22. marts 2000 har parterne indgået følgende aftale om naturgasforsyning og energibesparelser.

1. Naturgasforsyning

Reformopfølgningssaftalen af 22. marts 2000 fastlagde rammerne for den danske implementering af gasdirektivet i naturgasforsyningsloven.

Kommissionen har i marts 2001 fremsat ændringsforslag til gasdirektivet. For at fremme konkurrencen på naturgasmarkedet lægger Kommissionen op til en større markedsåbning end den, der er fastsat i naturgasforsyningsloven, en selskabsmæssig adskillelse af transmission, distribution og forsyning (handel) samt krav om reguleret netadgang.

Efter naturgasforsyningslovens ikrafttræden den 1. juli 2000 har der været rejst kritik af manglende gennemsigtighed af det danske gasmarked. Endvidere har Kommissionen, i forbindelse med notifikationen af aftaleforholdene i gassektoren, rejst tvivl om, hvorvidt bestemmelserne om bindende videresalgspriser i såvel lov om naturgasforsyning som gasaftalen af 22. juni 2000 mellem DONG og HNG/MN er i overensstemmelse med traktatens konkurrencebestemmelser.

Parterne bag reformopfølgningssaftalen af 22. marts 2000 er på den baggrund enige om følgende:

- Naturgasforsyningslovens bestemmelser om bindende videresalgspriser ophæves.
- Der skabes større gennemsigtighed i reguleringen af det danske naturgasmarked ved en selskabsmæssig adskillelse af handel og infrastruktur. Endvidere indføres reguleret adgang til transmissionsnettet. Regeringen forpligter sig samtidig til at arbejde for, at der skabes tilsvarende gennemsigtige vilkår i de øvrige EU-lande.
- Der er fortsat enighed om, at gasinfrastrukturen – naturgasnettet og naturgaslagre - skal forblive i offentligt eje.

- Proceduren for fastsættelse af markedsåbningen ændres, således at miljø- og energiministeren efter forelæggelse for Folketingets Energipolitiske Udvalg får mulighed for at ændre grænserne for markedsåbning. Hermed kan en ændring af markedsåbningen, der følger af en revision af gasdirektivet, implementeres uden lovændring. En ændring af markedsåbningen forudsætter parternes tilslutning. I henhold til aftalen af 22. marts 2000 er parterne fritstillede med hensyn til markedsåbning efter udgangen af 2003.
- Der åbnes mulighed for, at naturgasselskabernes energirådgivningsforpligtelse også kan omfatte rådgivning af forbrugere med markedsadgang.

Parterne er tillige enige om, at der samtidig med forslagene til øget gennemsigtighed af det danske gasmarked gives DONG friere forretningsmæssige rammer gennem en ændring af DONG's vedtægtsmæssige formål.

- DONG skal have samme kommercielle muligheder som sine konkurrenter for at indgå strategiske alliancer med andre energiselskaber samt mulighed for at etablere sig som energiselskab, herunder specielt mulighed for ud fra kommercielle hensyn at engagere sig i vedvarende energi, som f.eks. havvindmøller og geotermi.
- DONG kan på et kommercielt grundlag etablere rørforbindelser til udlandet, således at eventuelle overskydende take-or-pay mængder kan afsættes der.
- Den viden og erfaring, DONG har opbygget især vedrørende efterforskningsvirksomhed i Nordsøen, skal ud fra kommercielle motiver kunne udnyttes i andre lande omkring Nordsøen. Principperne herfor skal drøftes mellem parterne.

Endelig er parterne enige om, at der ud fra kommercielle hensyn i særlige tilfælde kan tilbydes en særlig præferencetarif, såfremt sådanne vilkår tilbydes i andre EU-lande, og hvis det kan sikres, at det ikke har afsmittende effekt på resten af markedet.

DONG har oplyst, at selskabet har tilbudt de store elværker (Energi E2 og Elsam) at frigøre dem fra de langvarige take-og-pay kontrakter fra den 1. juli 2001.

2. Energisparelser

Handlingsplanen til fremme af energibesparelser (bilag 1) bør udgøre rammen for energispareindsatsen frem til 2005. Handlingsplanen bør løbende justeres i forbindelse med de årlige energispareredegørelser,

og der vil som led heri skulle fremlægges nye initiativer, som er nødvendige for at nå de fastsatte besparelsesmål. Alt tyder på, at der er et stort energibesparelspotentiale.

De centrale elementer i handlingsplanen er:

- Fastsættelse af klare energisparemål i 2005 for de enkelte sektorer, herunder den offentlige sektor, privat handel og service, husholdninger og produktionssektoren med henblik på at sikre opnåelsen af det samlede mål for energibesparelser.
- Indførelse af adfærdsregulerende produktafgifter, der fremmer salget af de mest energieffektive produkter, og hvor hele provenuet tilbageføres. Parterne vil endvidere drøfte andre økonomiske incitamenter.
- Udmøntning af de statslige energispareinitiativer, herunder tilskudsordninger, i rammeprogrammer, som udliciteres med henblik på at sikre størst mulig effektivitet i aktiviteterne. Tilsvarende bør der efter aftale med netselskaberne gennemføres forsøg med udlicitering af programmer, som er finansieret via PSO-midler.
- Udvidelse af Elsparefondens indsats således at indkøbsaftaler og andre ordninger til fremme af energieffektive el-apparater, som udvikles i forbindelse med fondens indsats i forhold til husholdninger og den offentlige sektor, også stilles til rådighed for handels- og servicesektoren og produktionsvirksomheder. Elsparefonden skal endvidere arbejde med elvarmekonvertering i område 4 (det åbne land) til anvendelse af biobrændsler. Elsparefonden og netselskaberne kan i konkurrence med andre aktører byde på energispareprogrammer, som udliciteres.
- Energispareindsatsen i den offentlige sektor skal styrkes. Dette sker på det statslige område ved, at de statslige institutioner pålægges en styrkelse og udvidelse af de nuværende energispareaktiviteter. På det kommunale områder sker styrkelsen ved, at der med henholdsvis amtskommunerne og primærkommunerne søges indgået en aftale, som sikrer, at besparelsesmålene for den offentlige sektor nås.
- Energispareindsatsen inden for privat handel og service videreføres inden for rammerne af en produktrettet strategi. Parterne skal drøfte finansieringen af indsatsen fra 2002.
- Elnetselskabernes indsats over for større kunder styrkes, således at mindst 10% af erhvervskunderne tilbydes energirådgivning hvert år.
- Der etableres systematiske evalueringer af de statslige initiativer, som udliciteres.